

شهر را به هر قیمتی نفروشیم

دکتر فرج محمد قلیزاده عضو شورای پنجم کلانشهر تبریز، وکیل پایه یک دادگستری و عضو کانون وکلاء، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید مدنی، می باشد. قلیزاده در روزمه کاری خود در حوزه مدیریت شهری معاونت منطقه، شهردار منطقه و چندین سال معاونت مالی و اداری شهرداری تبریز و قائم مقامی شهردار تبریز را دارند. وی در این گفت و گوی صمیمانه پاسخگوی بسیاری از سوالات مربوط در حوزه فرهنگی و اجتماعی بودند که برخی از مهمترین این موارد در ادامه آمده است:

لطفا در مورد اهداف کمیسیون فرهنگی اجتماعی توضیح دهید؟

گفتگوی ویژه

در گفت و گوی اختصاصی با
دکتر فرج محمد قلیزاده مطرح شد:

شهر را به هر قیمتی نفروشیم

قبل از پاسخگویی به سوال شما به دلیل اینکه رسالت اصلی رسانه shy­؛ها و مطبوعات نشر آگاهی است و از این بابت که کار بسیار ارزشمندی است از شما و همکارانتان تشکر می‌کنم. اما در پاسخ به سوال شما در ابتدا مقدمه ای خدمتتان عرض می‌کنم تا با اهداف و برنامه های کمیسیون فرهنگی آشنا شوید. کارشناسان در حوزه شهرسازی و مدیریت شهری قبول می‌کنند که ما سال های سال در توسعه شهر یا مدیریت شهر، شهر را انسان محور ندیده و حتی در مقطعی پول محور دیده ایم. در اوایل دهه 60 به شهرداری ابلاغ شد تا خودکفا شوند و فقط درصد محدودی از بودجه دولت به شهرداری ها کمک شد و رفته رفته این بودجه قطع شد. در این راستا برای جبران هزینه ها به لحاظ انسانی و کیفیت زندگی از سوی شهرداری ها دقتی نشد از طرفی دیگر کارشناسان بخش ساخت و ساز نگاه پولی به شهر داشتند یعنی فقط به این مورد توجه داشتند که چگونه می توانند از شهر پول بیشتری به دست بیاورند. در یک مقطعی این عوامل از یک سو و توجه بیشتر به تولید ماشین سبب شد تا ذائقه مردم تغییر کرده و برای هر فرد یک ماشین در نظر گرفته شود و اکنون تا جایی پیش رفتیم که برای هر فرد چندین ماشین در نظر گرفته می شود این عوامل باعث شدند شهر ها به جای انسان محور بودن به ماشین محور بودن تغییر یابند تا جایی که برای دسترسی افراد پیاده، پل های عابر پیاده را در نظر گرفتیم. اینها مشکلاتی هستند که کلان شهر ها با آن مواجه هستند. در حالت کلی ما فضاهایی برای تعامل انسان ها با هم و دور هم بودن نداریم، ما باید از این خطای بزرگ برگردیم و در مدیریت و توسعه شهر، شهر را برای انسان بخواهیم نه برای ماشین و شهر را به هر قیمتی نفروشیم. زمانی که ما به شهر نگاه ماشینی و اقتصادی نداشته باشیم باید سراغ فرهنگ برویم. از طرفی دیگر ما باید معضلات شهری مانند ترافیک، آلودگی زیست محیطی، بحث بافت های فرسوده و حاشیه نشینی را که شهروندان در آن ساکن هستند و لی ایمن نیستند را در نظر بگیریم که جزء مشکلات عمده شهرهای بزرگ است. ریشه همه این مشکلات به مقوله فرهنگی بر می‌گردد.

جلساتی که تشکیل شده و نتیجه ای که این جلسات داشته این است که سهم تبریز و آذربایجان از گردشگری بسیار پایین بوده در حالی که مردم ما در حال حاضر به این صنعت نیاز دارند برای اینکه از اروپا و غرب گردشگر جذب کنیم، باید بدانیم که گردشگران برای آشنایی با فرهنگ، آداب و رسوم و نوع زندگی مردم آذربایجان می‌آیند. و ما باید برخورد مناسب با گردشگران داشته باشیم چون اگر غیر این باشد و درست رفتار نشود گردشگران دوباره نمی آیند، ما با نوع رفتار و میزبانی خاص، گردشگر را باید عاشق تبریز و آذربایجان بکنیم و هم او را به عنوان مبلغ بفرستیم، ریشه اینها عوامل فرهنگی است.

با نگاه دیگر در هر شهر حوادث و بحران های مختلفی ممکن است رخ دهد، که اهل فن 46 نوع حادثه در دنیا شناسایی کرده اند که بیش از 30 مورد این حوادث در ایران رخ می دهد مخصوصا بحث زلزله و آتش سوزی ها، سیل و اگر بخواهیم به مردم آموزش دهیم که چگونه در مقابل این مشکلات از خود و اطرافیان مواظبت کنند در اینجا نیز ما به فرهنگ و آموزش نیاز خواهیم داشت. جمع همه این مباحث ها اولویت کاری شورای پنجم در حوزه کمیسیون فرهنگی باید باشد و به تبع آن نیز کمیسیون فرهنگی هم باید فعال باشد و هم بتواند با طرح ها و پیشنهادات و نظارت خوب وظیفه مهم و اساسی خود را انجام دهد.

کمیسیون فرهنگی اجتماعی چه کارهایی را در زمینه توسعه فرهنگی انجام داده است؟

ما با این دیدگاه در این کمیسیون فعالیت می‌کنیم که اقدامات انجام شده را بررسی و آسیب شناسی می‌کنیم که چقدر بودجه و درجها و با چه کیفیتی خرج شده است. در این جهت مدیران، کارشناسان و سازمان هایی که درگیر این موضوع بودند مثل معاونت فرهنگی اجتماعی، سازمان فرهنگی هنری، سازمان زیباسازی که مدیران و کارشناسان این حوزه ها را دعوت کرده shy­؛ایم و به خلاهای بزرگی رسیده ایم و اینها را در قالب گزارش هم برای اعضای محترم شورا، هم مدیران ارشد شهرداری و شخص شهردار محترم مطرح کرده ایم و براین اساس الان دنبال برنامه هستیم که در آنها اهداف بلند مدت را مشخص shy­؛، هدف گذاری و اولویت بندی shy­؛ کنیم. براین اساس در تصویب بودجه سال 97 در کل یکسری سیاست های شورای شهر در بخش سیاست های فرهنگی و اجتماعی تصویب شده که از سال آینده با توجه به این دیدگاه بتوانیم فعالیت های فرهنگی و اجتماعی را افزایش دهیم.

از نظر جنابعالی عوامل تاثیر گذار در توسعه پایدار چه می باشند؟ وجه اقداماتی برای توسعه پایدار و محیط زیست صورت گرفته است؟

من در حوزه توسعه پایدار نیز اساس را بر توسعه فرهنگی می‌دانم. توسعه فرهنگی و سیاسی، منجر به توسعه اقتصادی می‌شود و اگر با این ابعاد توسعه صورت گیرد، توسعه متوازن و پایدار رخ می‌دهد. ازچالش ها ی دیگر ما که به کلان شهرها مربوط می‌شود درآمد شهرداری هاست و واقعا شهرها بخصوص شهر تبریز به جایی رسیده که درآمدهای معمولی نه تنها پاسخ گو نیست بلکه حتی اگر محقق شود به ضرر شهر و شهروندان خواهد بود چون شهرداری ها از تغییر کاربری و فروش تراکم ویا از طریق کمیسیون ماده 100 درآمد دارند. در شهر تبریز تراکمی برای فروش و تبدیل آن به پول نمانده و از طرفی با رکود در ساخت و ساز مواجه هستیم. اگر در صنعت ساخت و ساز رونقی وجود داشت و ما از طریق فروش شهر به پول می‌رسیدیم این امر سبب ضرر رساندن به شهر و شهروندان می‌شد. ما جذب سرمایه بخش خصوصی را، می‌توانیم جایگزین شهر فروشی کنیم، که براساس آخرین جلسه که هفته گذشته بود در آنجا مباحثی مطرح بود که بنده در آنجا هم مطرح کردم تا زمانی که توسعه فرهنگی صورت نگرفته سرمایه بخش خصوصی باید جذب کنیم. چون سرمایه گذاران انسان های باهوشی هستند که توانسته اند تولید سرمایه کنند. اینها در جایی که احساس ناامنی کنند سرمایه گذاری نمی‌کنند. و ناامنی shy­؛ صرفا جنگ نیست، بلکه تصویب قانون های مختلف و متغیر و اولویت های متغیر اقتصادی که سبب شده سرمایه گذاری اتفاق نیافتد. بحث قانون مندی و قانون مداری مطرح است برای مثال از قبل میزان مالیات، عوارض و... مشخص و تثبیت شود. اینکه امروز مقرر شود که 5 درصد سرمایه را باید عوارض دهیم و این درصد بعد از یک ماه تغییر کند و بشود 15 درصد، سرمایه گذاری انجام نمی شود. از عوامل دیگر بحث فساد اداری است و مطمئنا جایی که رشوه رواج یابد در آنجا سرمایه گذاری سالم انجام نمی‌گیرد، رفع همه این مشکلات به توسعه فرهنگی باز می‌گردد.

با توجه به اینکه از آغاز سال 2018 چند هفته ای گذشته در این بازه زمانی چه کارهایی انجام داده اید و چه برنامه هایی در نظر دارید؟

متناسفانه در طرح و تبلیغات 2018 با مشکلاتی مواجه هستیم و این امر باعث شد بدون اینکه از مردم کمکی بگیریم و مردم را همه کاره بدانیم فقط در مردم توقع به وجود بیاوریم. توقعی که غیر واقعی و خارج از توان دولت و شهرداری است. متولی 2018 از یک جهت دولت است ولی در آنجا تعیین تکلیفی نشده است. در صورتی که دولت به حد کافی بودجه ندارد ما می خواهیم دوگانه عمل کنیم متولی دولت باشد ولی از جیب شهرداری خرج شود و شهرداری هم توان مالی ندارد.

مهم این است که زیر ساخت ها باید اصلاح شود در حالی که زیر ساخت ها ی ما آماده نیستند. بنابراین ما به 2018 به عنوان نقطه شروع فقط می توانیم نگاه کنیم که اساس هدف ما در این سال جذب گردشگر است. و به دنبال این جواب هستیم که ما چگونه می توانیم پتانسیل ها و توانمندی های شهرمان را به دنیا مطرح کنیم. ازدیدگاه فرهنگی اجتماعی باید این دیدگاه را در خودمان و شهروندانمان به وجود آوریم که گردشگران با خاطره خوش و به یادماندنی از شهر ما بروند و مبلغ تبریز و آذربایجان باشند، که این ها کلیات تبریز 2018 هست. و البته حدودا دو ماه است که شورای شهر تا جایی که در توان دارد همکاری کرده است. در حالی که عملا در هیچ کمیته ای دخالت نداده اند مگر اینکه به شورای شهر ابلاغ کرده اند که گفته های ما را تصویب کنید. جالب است که بنده به عنوان رئیس کمیسیون فرهنگی در هیچ کمیته 2018 عضویت ندارم و به تبع آن هیچ کدام از شوراهای شهر به طور رسمی در هیچ کمیته ای حضور ندارند. شهرداری هم فقط در یک کمیته عضویت دارد چون دولت مطرح کرد 760 میلیارد تومان بودجه برای 2018 می دهند اما لایحه ای که امسال بود 10 میلیارد تومان پیشنهاد داده شد؛ و این معنی این است که شهرداری باید خرج کند و این امر هم عملا ممکن نیست.

آیا تا به امروز نشست با فعالین رسانه در مورد تبریز 2018 داشته اید؟

ما جلسات مختلفی را تشکیل داده ایم اما حقیقت این است که از سر احساس وظیفه که هم در سطح شورا و هم در کمیسیون ها ی مختلف از کارشناسان و مدیران دعوت کرده ایم. و چون ما خود را در این زمینه موظف می دانیم؛ و این به عنوان نماینده مردم مسائل و مشکلات آن ها را مطرح کرده و تا جایی که امکان دارد پیگیری می کنیم. البته اگر بگوییم که با همه رسانه ها نشست داشته ایم، نه خیر. ولی از افرادی که از لحاظ فکری می توانند؛ و ما کمک کنند دعوت و نظر خواهی کرده ایم؛ و این امر هم عملا ممکن نیست.